

Erklären Sie das bitte nochmal

Column: Voor de klas

Columns - 5 februari 2019 - Auteur: Iduna Paalman

Het zijn confronterende momenten. Er wordt je gevraagd wat je doet voor je werk, je zegt dat je lesgeeft, er wordt licht gefronst.

Vervolgens wordt er om toelichting gevraagd; studenten? Kleuters?

Ah, *pubers*. De frons wordt al dieper. Dan volgt een hoge horde: er wordt gevraagd welk vak. Wat? *Duits?*

Je wordt aangekeken alsof je net hebt verteld dat je het liefst zelf geslachte ratten eet. En daarna komt, ingeleid door een blik die ik het beste als 'met lichte walging' kan omschrijven, de meest confronterende vraag: 'Duits. Oké. Ehm, hoezo, in godsnaam?'

Inmiddels heb ik mijn riedel goed ingestudeerd. Ja, het is een opmerkelijke keuze. Nee, het is niet alleen maar *aus bei mit nach seit...* Nee, niet alle leerlingen vinden het een kutvak. Ja, ik vind het daadwerkelijk een mooie taal. Ja, ik ben het echt uit vrije wil gaan studeren. Nee, niemand heeft me daartoe met roestige duimschroeven gedwongen. Of ik in een pitch van dertig seconden kan uitleggen wat er dan zo leuk is aan Duits? Eh...

Columnserie 'Voor de klas'

Docenten Duits zijn schaars. Met verschillende initiatieven wordt geprobeerd het vak aantrekkelijker te maken. Duitslandweb volgt beginnend docent Duits Iduna Paalman die over haar leservaringen schrijft.

De verwarring op het gezicht van de toehoorder ontregelt me het meest. Je *ziet* ze denken: hè? Maar jij bent best een leuk iemand! Je ziet eruit alsof je niet dom bent! Je bent jong en ambitieus! Je draagt geen leverkleurige, vierkante broeken, je ruikt niet naar zuurkool, je hebt geen stiekeme nazisympathieën! En *toch* geef je Duits?

De imago-boost van Duitsland en de Duitse taal is blijkbaar nog niet tot iedereen doorgedrongen. Op de open dag van de school waar ik werk, was die verwarring dan ook weer prachtig zichtbaar. Bij negen van de tien ouders die op zo'n ochtend het lokaal binnenlopen, verloopt de kennismaking als volgt:

"Hallo, oh kijk eens Veerle, we zijn hier bij Duits!" Veerle loopt naar de tafel waar

de puzzels liggen, de ouder richt zich tot mij. “Duits. Ja, daar heb ik trauma’s van hoor. DER DES DEM DEN! En die man maar brullen. Ik zie zijn snorharen nog trillen.” De ouder doet de bekende blik-met-lichte-walging en kijkt me dan pas echt aan. De ouder lijkt een beetje te schrikken. “Maar eh, ja. Da’s dertig jaar geleden, hè? Ha ha ha.”

Ook voor veel leerlingen blijft mijn keuze voor het Duitse taalgebied een raadsel. Vorige maand vroeg een vijfdeklasser middenin een gloedvol verhaal dat ik hield over expressionistische literatuur ineens: “Waarom bent u eigenlijk Duits gaan studeren? Was u helemaal de weg kwijt ofzo?”

Gelukkig kan het ook anders. Laatst had ik een oudergesprek met een moeder van een tweedeklasser. Ze keek me vol bewondering aan, emotioneel haast. “Mijn dochter wil Duits gaan studeren en dat komt door u”, zei ze. Ik vroeg me af of ze me dat kwalijk nam, of me juist dankbaar was. Net op het moment dat ik me wilde gaan verontschuldigen, brak de vrouw in een passioneel betoog uit. Over hoe fantastisch het was dat ik – jonge vrouw, Florence Nightingale van de moderne vreemde talen – de schoonheid van het Duits herkende. Dat ze er met haar hoofd niet bij kon dat er zich geen honderden jongeren per jaar voor een studie Duits inschreven. Hoe gelukkig ze was met mijn studie- en beroepskeuze. “U zult het weinig horen, maar u hoeft me niets uit te leggen”, zei ze. Ze keek hartelijk en vol genade. Ik voelde een ontspanning over me neerdalen die ik al in geen jaren gevoeld had. “U hoeft me niets uit te leggen”, zei ze nogmaals, “ik begrijp het helemaal.”

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/30233/erklaren-sie-das-bitte-nochmal>